

2015. gada 6. februārī tai saulē aizgāja mana mamma Silvija Apine, ko draugi un radi mēdza saukt par Zīli, bet mūža beigās galvenokārt dēvēja par vecomammu vai vecvecmammu.

Viņa nodzīvoja raženu un darbīgu mūžu – 94 gadus – un, neskaitot dažas pēdējās mūža dienas, bija dzīves ieinteresēta, aktīva un kustīga. Žurnālus un avīzes lasot, viņa galveno pasvītvoja, būtiskākos rakstus izgriezta un kārtoja mapēs, kuras laiku pa laikam pāršķirstīja. Tiesa, raksti, ko viņa bija šādi izgriezusi un sakārtojusi tālajos sešdesmitajos, bija ar pilnīgi citu informāciju un domāšanas veidu nekā tie, ko viņa vāca 21. gadsimtā.

Mana māte bija dzimusi kā otrais bērns ārsta Roberta Šiliņa un skolotājas Idas Šiliņas ģimenē, tiesa, viņas māte dzemdēja trīs bērnus un savu skolotājas arodu pildīja tikai saviem bērniem un mazbērniem. Roberts Šiliņš bija viens no Latvijas brīvvalsts laika ievērojamākajiem un ietekmīgākajiem ārstiem, viņš bija gana turīgs, lai ne tikai balstītu savu ģimeni, bet arī lai iegādātos vasarnīcu Jūrmalā. Spriežot pēc visa, manas mātes vecāki bija ne tikai turīgi, bet arī sabiedriski ļaudis, kuru mājās apgrozījās visa Latvijas brīvvalsts kulturālā elite, liela daļa populārāko dzejnieku, komponistu, aktieru. Jāpiebilst, ka manai mātei bija divi krusttēvi, viens no viņiem bija viņas mātes brālēns Emīlis Melngailis, bet otrs – mātes brālis Pēteris Aleksandrs Mežaks, saukts par Sašonkoli. Manās atmiņās nav saglabāties neviens stāsts – kas ir manas mammas krustmāte, jādomā, ka tā bija tēvabrāļa Alfrēda sieva Berta, kas bija gājusi bojā jau Latvijas laikā, vismaz dzimtā tā esot bijusi tradīcija – krusttēvs no mātes, bet krustmāte – no tēva puses.

Tēva Roberta Šiliņa dzimta bija ieceļojusi no Lietuvas – mammas vectēvs bija dzimis Mažeikos, kur valoda bijusi latviska, taču rakstījuši ar lietuviešiem pieņemtajām rakstu zīmēm, arī augstās skolas mammas vecaistēvs beidzis Viļņā un bijis gan augsts ierēdnis pie Rīgas rātes, gan namsaimnieks, kas uzcēlis divus īres namus Marijas un Stabu ielas stūrī. Mātes vecāmāte bija dzimusi Augstkalnē, kas vēlāk sagriezta uz pusēm, kamdēļ dzimtas mājas un kapi palikuši Lietuvas pusē. Vecāmāte nodzīvojusi 96 gadus cauri abiem pasaules kariem, izaudzinājusi divus augsti skolotus dēlus un saglabājusi lasītprasmi bez brillēm līdz pēdējai mūža stundai.

Mana māte ir dzimusi savas mātes vecāku mājās "Lejas Puņģos", kas tolaik piederēja Veselavas pagastam, bet, tā kā senči bijuši brīvzemnieki, tad nav labi sadzīvojuši ar muižu, baznīcā gājuši tikai tādēļ, lai reģistrētu dzimtas papīrus, bet stingri turējuši zviedru laikos izdotās vaku grāmatas par īpašumu šķirtību no muižas. Šī brīvzemniecība ļāva viņiem būt par krodziniekiem un sūtīt savus bērnus studēt uz Pēterpili. Tā manas mātes vecātēva brālis Pēteris Mežaks bija kļuvis par dzelzceļa ģenerāli, vēlāk Krievijas vēstnieku Harbinā un atgriezies no Ķīnas, apceļojis riņķī zemeslodei. Mātes vecaistēvs bija mantojis divus krogus, vienu pārdevis kaut kad padsmītajos gados, bet otru – divdesmitajos gados un pievērsās zemes kopšanai un lauksaimniecībai "Lejas Puņģos", kur iekopa saimniecību par vienu no dižākajām Cēsu novadā. Savukārt mātes vecāmmama un viņas māsa – Emīļa Melngaiļa māte nāca no Raunas puses, kas kādreiz likās ļoti tāls ceļš, bet šodien – desmit minūšu brauciens.

"Lejas Puņģi" atrodas Rauņa upes krastos, upe ir strauts vasarā un milzīga brūna, kokus gāzoša straume pavasaros un rudenos, kas plūst starp skaistām klintīm, dižām gravām, kuplos egļu vēros vai baltalkšņu audzēs no saules noslēpusies. Raunis iztek no Lampiņu meža un ietek Raunā gandrīz blakus ar Vaivi. Tiesa, jēdziens "Lampiņu mežs" nav īsti korekts, jo mūsmājās šo lielāko meža masīvu Cēsu novadā tā dēvēja kādreizējā mežsarga uzvārdā. Manai

mātei Raunis bija atradumu vieta, viņa vasarās staigāja pa krasta sērēm un lasīja interesantus akmeņus – lielākoties tādus, kur varēja saskatīt pārakmeņojušos gliemežus vai citas senbūtnes. Šādus akmeņus viņa spaiņiem nesa uz māju, ar tiem daiļoja savas puķu dobes un dažādā veidā veda uz Jūrmalu vai Rīgu.

Jādomā, ka regulārie braucieni uz "Puņģiem" bija sākušies kara gados un beidzās ar mātesmātes māsas, sauktas par Marīnas tantu, nāvi astoņdesmitajos gados. Uz "Puņģiem" parasti tika braukts ar vilcienu līdz Cēsīm, bet tālāk ar autobusu. Parasti uz "Puņģiem" brauca piektdienas vakaros, un vienīgais autobuss no vakara vilciena gāja līdz Ģūģeriem vai Mežmaļiem, un līdz mājām nācās iet trīs vai divarpus kilometrus, bet dažkārt kājām bija jāmēro ceļš līdz (vai no) sešus kilometrus attālajiem Priekuļiem. Cēsu–Vecpiebalgas ceļš tika noasfaltēts septiņdesmitajos gados, tad autobusu satiksme kļuva dzīvāka, un nereti mājai garām gāja autobuss līdz Rīgai.

Nobeidzot šo nelielo atkāpi par manas mammas dzimtajām mājām "Puņģiem", jāsaka, ka māja saglabāja latviešu lauksaimniecības tradīcijas visus padomju gadus, mājā tika turēta atļautā govys un dažas aitas, kāda cūka, truši, zosis, vistas, divi suņi un viens kaķis. Tika pļauts un vākts siens, stādīti kartupeļi un runkuļi, bet tieši mana mamma pierušināja nelielu dārziņu ar zemenēm, avenēm, sīpoliem, zirņiem un citām vairāk vai mazāk ēdamām lietām, kur pa vidu auga brašas dālijas un asteres. "Puņģos" bija rija, klēts, kūts, pirts, bet šķūni bija atņēmuši kolhoza vajadzībām, un tas nosvīla kopīgā padomju tusiņā.

Šķiet, bērnība laukos bija atstājusi neglābjamas pēdas uz manas mātes tālākās dzīves virzību, jo viņa kļuva par veterinārārsti pretēji savam brālim Jurim un mātai Astrai, kuri gāja tēva pēdās, kļuva par ārstiem un savas jomas speciālistiem un profesionāļiem. Mana mamma, cik vien spēju sevi atcerēties, neticami labi komunicēja ar visa veida kustoņiem, galvenokārt ar suņiem un zirgiem. Jebkurš ķēdes asinssuns pārstāja riet un izrādīja patiesu vēlmi draudzēties, tiklīdz mamma viņu uzrunāja, bet, ja nu svešu suni gadījās sastapt uz ielas vai mežā, tas izrādīja vēlmi mammu pavadīt vai vismaz pakomunicēt. Suņi pilnīgi citādi uzvedās brīdī, kad nonāca mammas kā lopu ārsta rokās. Manas bērnības atmiņas saistās ar diviem trim astainiem pacientiem mūsu Āgenskalna ielas daudzdzīvokļu nama koridorā, kas bija nobijušies un asarām acīs lūdza viņus vest prom. Tad, kad mamma lika viņiem kāpt uz lielā rakstāmgalda un tur gulties nost, pacienti drebēja visās miesās, taču pavēles neticami klausīgi pildīja un pat šprici bija gatavi saņemt ar vārgiem smilkstiem.

Neticamā kārtā lielākā daļa mammas pacientu bija tā laika smalko aprindu suņi, proti, aktieru, rakstnieku, dzejnieku mīluļi, bet visbiežāk ar saviem mīluļiem un kafijas krūzi rokās pie mums sēdēja Vera Baļuna, Anta Klints, Emīlija Bērziņa un citas cienītas un godātas aktrises.

Piecdesmitajos gados mana mamma strādāja Rīgas Zooloģiskajā dārzā par galveno konsultanti, bet gan Zooloģiskajā dārzā, gan cirkū konsultēja arī sešdesmitajos, tā ka man bija iespēja ar visu veidu lopiem iepazīties jau no agras bērnības. Arī pieradinātie meža lopi pret mammu izturējās vai nu ar bijību kā pacienti, vai patiesu interesi kā vienkārši draugi.

Laukos aitas vai zosis, kas baidījās pat no manis, kur nu vēl no citiem pieaugušajiem, neticamā kārtā uzskatīja par savu pienākumu pie mammas doties ar nepārprotamu mājienu viņus tūlīt uzciņāt. Suņi mammai bija bijuši gandrīz vienmēr, un pat ja nebija mūsu Rīgas mājā, tad viņas gultā nekavējoties ietraisās lauku dukši un kranči, uzskatot tieši manu mammu par īsteno saimnieci.

Otrajam pasaules karam sākoties, mamma bija mobilizēta pie sava tēva uz Rīgas Pirmo slimnīcu, kur strādāja par sanitāri un slimnieku kopēju, toties jau pēc otrā kursa 1942. gadā sāka strādāt par laboranti Veterinārmedicīnas fakultātē, kur pēc tam nostrādāja līdz 1988.

gadam dažādos amatos, jo 1945. gadā no fakultātes bēgļu gaitās bija devušies 70% profesoru un mācībspēku. Mātes diploma numurs Latvijas Lauksaimniecības akadēmijā ir 00005. Jādomā, ka Veterinārajā fakultātē viņa palika mana tēva, Terapijas katedras profesora Pētera Apiņa mudināta. Veterinārajā fakultātē pēc kara bija palikuši tikai divi profesori, tādēļ tēvs lasīja lekcijas gandrīz visos priekšmetos, turklāt fizioloģiju kara gados bija lasījis arī Medicīnas fakultātē.

Mans tēvs bija bagātas Lugažu dzimtas atvase, un sagādīšanās pēc arī tēva dzimtās mājas saucās "Puņģi" uz pašas igauņu robežas (vārds "puņģi" nāk no lībiešu cilmes vārda "punge" jeb vecupe). Tēvs bija dzimis tālajā 1904. gadā, 1928. gadā beidzis veterinārmedicīnas studijas un devies zināšanas papildināt Vīnē, tur aizstāvējis disertāciju, ieņēmis nozīmīgus amatus Vīnes Veterinārijas institūtā, līdz 1938. gadā pēc Austrijas anšlusa (pievienošanas Lielvācijai) tika izsūtīts uz Latviju. Spriežot pēc tā, var nojaust, ka Krievija un Vācija jau pirms Rībentropa/Molotova pakta bija vienojušās par Eiropas pārdali, un tēvam, kurš nebija ne Vācijas, ne Austrijas pilsonis, nācās braukt mājup uz valsti, kas bija jau lemta Staļina aneksijai.

Tēva tālākā dzīve bija līdzīga amerikāņu kalniņiem – viņš Latvijā ātri kļuva par privātdocentu, docentu un profesoru, bet tad Padomju Savienība neatzina viņa Vīnē iegūto un Latvijā atzīto doktora grādu, viņš disertāciju bija spiests aizstāvēt vēlreiz, lai kļūtu par veterinārzinātņu kandidātu. 1953. gadā viņu denuncēja, atbrīvoja no fakultātes kā budža dēlu, viņš strādāja Rīgas hipodromā par zirgkopi, tad veterinārārstu, līdz 1956. gadā tika atjaunots docenta amatā, 1958. gadā dibināja Zinātņu akadēmijas Veterinārijas institūtu, kļuva par tā direktoru, tika atzīts par veterinārmedicīnas doktoru, profesoru un 1960. gadā nomira 56 gadu vecumā. Manu māti viņš apprecēja 1958. gadā, un šajā gadā arī man bija lemts nākt šajā pasaulē. Sarunās ar draugiem un radiem mana māte savu mirušo vīru sauca tikai par profesoru, bet ļoti reti ar tēvamāsu un vēl dažiem tēva radiem lietoja vārdu "lielais Pēteris", man atstājot "mazā Pētera" godu.

Tēva lielais dzīvoklis kļuva par komunālo dzīvokli, kurā tika iemitināti atbraucēji no svešām sādžām. Taču tad, nepilnu gadu pēc tēva nāves, manai mātei atsevišķu dzīvokli dabūt palīdzēja Berklava valdības lauksaimniecības ministrs krievs Aleksandrs Ņikonovs, vēlāk pazīstams kā akadēmiķis un Gorbačova tuvākais līdzstrādnieks. Dzīvoklī Āgenskalna ielā viņa nodzīvoja vairāk nekā pusi savas dzīves.

Sievas godā nodzīvojusi divus, mana māte atraitnēs pabija turpat piecdesmit piecus gadus, sākumā uz kapsētu aizejot ik nedēļu. Tiesa, vēlāk kapu apmeklējumi kļuva arvien retāki. Tomēr katrā svinību reizē viņa cerēja, ka kāds uzspēlēs vai uzdziedās tēva mīļāko dziesmu: "Es ceru, ka kādreiz man dārziņš būs, kur nevītis rozes un nesāpēs sirds", bet, ja tiešām neviens cits neizrādīja šo interesi, aicināja dziedāt līdz.

Pēc tēva aiziešanas aizsaulē manai mammai tika liegts aizstāvēt jau sagatavoto disertāciju. Viņa gan uzrakstīja dažas grāmatas veterinārmedicīnā (sēdēja pie rakstāmmašīnas caurām naktīm), taču nācās šķirties no iemīļotās Mazo dzīvnieku katedras vadītājas amata un visu mūžu mācīt propedeutiku un terapiju. Toties ar studentiem viņa bija neticami draudzīga, ar savām audzināmām grupām brauca ekskursijās, pieņēma praksi dažādos Latvijas novados, dažādās saimniecībās, labprāt ņēma mani līdz šajos braucienos, tā nu man tika iespēja paskatīt Latgali un Kurzemi pirmsskolas vecumā no smagās automašīnas kravas kastes. Veterinārajai fakultātei bija arī slēgta kravas automašīna ar soliem gar malām un maziem lodziņiem, ar šo mašīnu māte pamanījās apceļot visas Latvijas lielsaimniecības un kontrolēt lauku veterinārārstu darbu.

Neko viegli mātei neklājās, jo, sākot no 1965. gada, Veterinārā fakultāte no Pērnavas ielas Rīgā pārcēlās uz Jelgavu, un katru dienu nācās braukt uz darbu ar vilcienu turp un atpakaļ.

Māte bija atradusi savu režīmu – astoņas minūtes kājām līdz Zaslauka stacijai, viena pietura līdz Torņakalnam, tad ar citu vilcienu līdz Cukurfabrikai, un astoņas minūtes līdz darbam. Padomju laikā šādi aizņemtai sievietei visvairāk pietrūka dabiskā "blata", lai nopirktu desu, biezpienu vai citus produktus, taču māte visai labi izlīdzējās ar to, ko paņēma no "Puņģiem". Jādomā, ka nenovērtējams bija māsas atbalsts. Astra Lināre bija manas mammas tuvākais cilvēks, stiprā māsa, kas vismaz piecdesmit gadus bija Latvijas vadošā stomatoloģijas ķirurgē, profesore un vienkārši izcils cilvēks.

Stāsts nebūtu pilnīgs, ja es nepieminētu mātes draudzenes, kuras šobrīd gan visas jau sen tai saulē – Rīga ģeoloģijas pārvaldes priekšnieci Elgu, Sporta pedagoģijas un psiholoģijas docenti Ainu, mākslinieci Mirdzu un Rīgas veterinārārsti Igaunijas armijas ģenerāļa meitu Eleonoru, kura bija veiksmīgi studējusi Latvijā un izglābusies represijām. Tiesa, sirsnīgākā draudzene Emma mammai dzīvoja Cēsis, tā bija draudzene no agras lauku bērnības. Manuprāt, par draugiem mamma mani vienkārši neinformēja.

Senos skolas gados mamma bija iepazinusies ar Somijas augsta ierēdņa meitu Lauru Rompanenu, kura bija vienu mēnesi pavadījusi Jūrmalā, bet mana mamma – mēnesi Karēlijā, galvenokārt teritorijā, ko jau 1939. gadā Padomju Krievija Somijai atņēma. Sarakstījās viņas abas visus garos padomju okupācijas gadus vācu valodā, vairākas reizes Laura atbrauca uz Rīgu ciemos, līdz 1987. gadā mamma pirmo reizi tika aiz dzelzs priekškara uz Somiju. Somijā viņa pabija vēl vairākas reizes un pat lidoja pastāvīgi turp gandrīz astoņdesmit gadu vecumā. Tiesa, lidojusi viņa tika jau astoņdesmit piektajā gadā pie manis viesos uz Sibīriju un ar interesi tundrā pavadīja trīs nedēļas. No viņas atmiņām zinu, ka 1939. gadā māte pabija Vācijā un Francijā, bet tieši tajā brīdī Vācija okupēja daļu Čehoslovākijas, tāpēc mājupceļš bija caur Šveici, Itāliju, Dienvidslāviju – gandrīz pusi Eiropas.

Vācu un franču valodas bija apgūtas skolā, krievu valoda – ikdienā, bet angļu valodu pie Paturskas kundzes vakaros mamma mācījās vēl septiņdesmitajos gados. Viņas pārliecība, ja ne par Padomju Savienības sabrukumu, tad vismaz Latvijas autonomiju un dzelzs priekškara krišanu bija fantastiska – viņa pat īpaši neslēpa sarkanbaltsarkano karodziņu, kas stāvēja uz kumodes, vēlāk gan man aizrādīja, ka tas nav jāliek uz galda, mazāk zināmus cilvēkus viesos uzņemot. Tā kā tēva dzimšanas diena bija 17. novembris, šajā dienā viņa atzīmēja svētkus. Pateicoties manas mātes attieksmei pret savu valsti un tautas kultūru, kopā ar viņu esmu pabijis visos Dziesmu svētkos kopš 1960. gada (tiesa, šos svētkus neparko neatceros). Māte labi zināja visas latviešu klasiķu dziesmas, bet pret pēdējo Dziesmu svētku repertuāru bija vairāk nekā kritiski noskaņota.

Būtiskais manas mammas raksturā tomēr bija sportisks gars. Jaunībā startējusi Latvijas vingrošanas izlasē (tāds komandu sporta veids ar nelielām sporta vingrošanas pazīmēm), viņa uz rokām varēja nostāties tuvu piecdesmit gadu vecumam, bet atmugurisku tiltiņu varēja augšup lejup veikt arī astoņdesmit gadu vecumā. Vēl pēdējā mūža gadā viņai bija pa spēkam aizstaigāt līdz Lielupes grīvai, kas turp un atpakaļ nozīmē gandrīz desmit kilometru. Vēl divas nedēļas pirms aiziešanas tai saulē viņa kopā ar suni trīsreiz dienā veica lielākus vai mazākus pārgājienus pa slidenām un sniegotām ielām. Iespējams, fiziskās formas pamatā bija centieni visu vasaru rakt un pārstādīt puķes, pārcilāt akmens dārza iekārtojumu vai ravēt visu no viena gala līdz otram. Tikai pirms pieciem gadiem izdevās mammu atradināt no vēlmes audzēt tomātus, sīpolus, dilles un citādu ēdmaņu pašai Jūrmalas dārzā. Tas, ko es nekad nepateicu savai mātei, ka viņas mūžu jau sen bija aprakstījusi Velta Toma: "Man mātei bija roze sarkanā, kas plati kuplodama zarus slēja, un likās – sēta pilna sārta vēja, kad trīskārt ziedēja tā vasarā – Roze sarkanā, kā sievas mūžs."

Ja man jāsaka, ko esmu iemācījies no savas mātes, tad, pirmkārt, tā ir laba latviešu rakstu valoda. Otrkārt, tā ir mīlestība pret Latviju ar tās pilsētām, upēm, ezeriem un mežiem. Treškārt – spēja strādāt arī tad, kad nav īstas vēlmes to darīt. Un mācīties visu mūžu. Mūsu dzimtai raksturīgo kāršu un šaha spēli, lai vingrinātu smadzenes, un mīlestību pret sportu, lai kustinātu muskuļus.

94 gadi tomēr ir bagāts mūžs. Manai mātei bija lemts pieredzēt Hitlera, Staļina un Brežņeva impēriju varenību un aiziešanu vēstures mēslainē. Viņa izauga brīvā Latvijā, ko ļoti mīlēja, un aizgāja brīvā Latvijā, ar ko lepojās. Viņa sava tēva mājās bija satikusi Kārli Ulmani kā sava tēva pacientu, bet pēc daudziem gadiem – kopā ar mani, toreiz veselības ministru – diskutējusi ar Gunti Ulmani. Ak jā, pašreizējo prezidentu Andri Bērziņu taču savulaik Cēsis pazina visi.

Mana māte labi atcerējās savus vecvecākus, klātbūtnē pavadīja, tai saulē aizejot, savus vecākus. Viņa izaudzināja un skatīja novecojam mani – savu dēlu, izaudzināja un lepojās ar savām mazmeitām, bija laimīga par saviem mazmazbērniem, un pēdējā viņas lielā interese mūža pēdējās dienās bija par nākamo mazmazdēlu. Patiesībā mana mamma bija laikmets Latvijas dzīvē, viņas skolas laika labākā draudzene bija ārsta un dzejnieka Andreja Kuršinska meita Latvija (saukta par Viju), kas piedzima vienā dienā ar Latviju un nomira tālajā Austrālijā. Mana mamma palika šeit Latvijā arī tad, kad draugs leģionārs rakstīja vēstules no Vācijas hospitāļa un izmisīgi lūdza emigrēt.

Latviešiem šis bija baiss gadsimts, kad lielvaras šķēla un nīdēja latviešus. Katra latvieša ģimenē bija kāds, kas bija karojis krievu, un kāds, kas bija karojis vācu pusē. Katrā latviešu dzimtā bija savs nacionālists un komunisti.

Mans krusttēvs, mātes brālis Georgs Šiliņš no studijām Latvijas Universitātes Medicīnas fakultātē bija iesaukts Latvijas armijā 1940. gadā, tādēļ nonāca "krievos", nostaigāja fronti latviešu divīzijā, bet atgriezies kļuva par izcilu ārstu. Domāju, ka mātes pasaules uztverē nevienam nebija lielākas ietekmes kā viņas vecākajam brālim, kurš arī nodzīvoja 94 gadus un kura aiziešana bija mātes smagākais pārdzīvojums vecumdienās.

Manas mammas 16 gadus vecais brālēns tika kara gados no blakus dzīvokļa "savākts", un par viņu vairs nekad nebija nekādu ziņu.

94 gadi tomēr ir laimīgs mūžs. Tas ir laiks no tēva un mātes mīlestības cauri jaunības mīlestībai pretī mīlestībai pret savu zemi un tautu, kā arī mīlestībai no savas ģimenes, tautas un zemes.

To dziesmu, ko es vēlētos šeit klāt likt, ir komponējis manas vecāsmātes labs draugs Jēkabs Graubiņš ar Tīrzmalietes vārdiem. Šajos vārdos ir ielikts stipras latviešu sievietes mūžs:

Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme,
Par tavām druvām vecā līdumā.
Un, kad jau paguršu zem dzīves nastas,
Tad atdusēšos tavā atmatā.

Es dziedāšu par zaļo eglainīti,
Kur tīklus pelēkos auž zirneklīti,
Kur agrā rītā kuplās smilgas bradā
Ar basām kājām ganiņš bārenīt`s.

Es dziedāšu par balto birztaļīti,
Kur rudens lapas dzeltainītes birst.
Un birstot zvana klusu svētvakaru
Tiem ziediem vēlīniem, kas salnā mirst.

Es dziedāšu par teku nomīdīto
No tēviem liepu lūku apavā,
Kur vaidot māte gaitā staigājusi
Un, Dievu pielūgdama, baznīcā.

Es dziedāšu par tevi, tēvu zeme,
Par tavām druvām vecā līdumā,
Līdz dusēšu reiz klusā smiltainītē,
Tur tavā priedulāja pakrēslā.